

Národní institut pro další vzdělávání MŠMT
Senovážné náměstí 25, 110 00 Praha 1

Olympiáda v českém jazyce
46. ročník, 2019/2020
Školní kolo – zadání – II. kategorie

Jméno a příjmení:

přidělené soutěžní číslo	body		
	gramatika	sloh	celkem

1. Podtržené slovo je v následujícím souvětí použito ve významu, jenž je dnes zastaralý.

Když člověk nemá dostatečnou známost o způsobech, jak účinně zadržovat vodu v krajině, neměl by o tom vynášet unáhlené soudy.

a) Uveďte k podtrženému slovu synonymum, které má stejný kořen.

b) Uveďte k podtrženému slovu synonymum, které má jiný kořen.

c) Podtržené slovo použijte vhodně ve dvou větách nebo souvětích tak, aby mělo pokaždé jiný význam (v obou případech různý od významu v zadaném souvětí).

d) Přeformulujte dvěma způsoby větu *Když člověk nemá dostatečnou známost o způsobech* tak, aby se její význam nezměnil a abyste v ní použili pokaždé jiné sloveso, které ale bude mít zároveň stejný kořen jako slovo podtržené.

2. Vysvětlete význam následujících frazémů:

jádro pudla

patová situace

zlatý hřeb

žabomyší válka

3. Je dán jednoslovný tvar *leč*.

a) Použijte ho ve větách či souvětích tak, aby byl pokaždé tvarem jiného slova. Je-li více možností, uveďte všechny.

b) Ke každé větě přiřte slovníkový tvar slova (tj. podobu slova, kterou najdete ve slovníku), jehož je zde *leč* tvarem. Vysvětlete, co dané slovo znamená.

Věta/souvětí	Slovníkový tvar	Význam slova

4. Známy český film se jmenuje *Po strništi bos*.

a) Vysvětlete základní význam slova *strniště*.

b) Napište 6 slov tvořených stejnou příponou jako slovo *strniště*, a to takových, aby 3 z nich byla odvozena od sloves a 3 od podstatných jmen.

Od sloves:

Od podstatných jmen:

c) Slovo *strniště* užíjte ve větě v jiném významu, než je v zadání.

5. Užíjte zvrtné sloveso *těšit se* (v kterémkoli tvaru) ve větách či souvětích tak, aby se pokaždé pojilo s předmětem v jiném pádě (s předložkou nebo bez ní). U každé utvořené věty či souvětí vysvětlete význam slovesa.

Pokud sloveso *těšit se* nemůže mít předmět v daném pádě, řádek proškrtněte.

1. pád:

2. pád:

3. pád:

4. pád:

5. pád:

6. pád:

7. pád: